

Kommissorium for ministerudvalg for ny erhvervs- og vækstpolitik

Det fremgår af regeringsgrundlaget ”Et Danmark, der står sammen”, at regeringen ønsker en ny og mere målrettet erhvervs politik. Det handler blandt andet om at fokusere indsatsen på områder, hvor danske virksomheder har særlige styrkepositioner, hvor der er udsigt til en stigende global efterspørgsel, og hvor danske virksomheder samtidig kan løse vigtige globale samfundsudfordringer inden for fx sundhed, klima og miljø.

Den globale økonomiske krise er blevet forværret gennem efteråret 2011, og siden 2008 er der i Danmark mistet op mod 200.000 jobs i den private sektor. Samtidig står Danmark over for den fundamentale udfordring, at den underliggende produktivitetsvækst gennem mere end ti år har været svækket, alt imens lønstigningerne har været højere end i de lande, vi normalt handler med. Kombinationen af høje lønstigninger og svag produktivitetsvækst har svækket Danmarks konkurrenceevne markant og forstærket jobtabet.

Det er derfor en central udfordring at få Danmark tilbage som en konkurrencedygtig spiller på de globale markeder og sikre, at Danmark er et attraktivt investerings-, udviklings- og produktionsland i Europa.

Samtidig skal der tages højde for, at globaliseringen ændrer erhvervsstrukturen. Der sker en øget specialisering, særligt i de små lande, idet åbne markeder og investeringer på tværs af landegrænser underbygger en naturlig arbejdsdeling, som afspejler landenes komparative fordele og andre forhold. Eksempelvis er skibsfart og fødevarer store erhvervsområder i Danmark. Det betyder, at regulering, der vedrører ”det blå Danmark”, landbrug og fødevarer, har større betydning for væksten end i andre lande.

Energi- og miljøteknologi er områder, hvor danske virksomheder står stærkt med bud på løsninger på vigtige globale udfordringer. En stigende befolkning og hastig økonomisk vækst, særligt i Asien, har medført en udtalt knaphed på naturressourcer. Verdensmarkedspriserne på eksempelvis olie er steget til et væsentligt højere niveau, end det som gjaldt for 5-10 år siden. Det lægger en dæmper på den økonomiske vækst, men rummer samtidig muligheder. Når Danmark går foran med en ambitiøs grøn omstilling, bør det derfor samtidig sikres, at de erhvervs- og vækstpolitiske rammer er på plads, så omstillingen kan føre til erhvervsudvikling og nye grønne job i Danmark.

Velfærdsteknologi er et andet erhvervsområde med voksende global efterspørgsel bl.a. relateret til flere ældre – i såvel OECD- som BRIK-landene. Danmark ses som et attraktivt sted at gennemføre medicinske forsøg, og der kan være et vist udviklingspotentialer i eksempelvis telemedicin og sammenhængende plejesyste-

mer. På europæisk plan er kulturelle og kreative erhverv udpeget som potentielle vækstområder, hvilket også kunne være relevant at se på i dansk sammenhæng.

Regeringens erhvervs- og vækstpolitik skal bygge på to kerneelementer.

- De generelle vækstvilkår skal sikres. Det gælder fx i forhold til arbejdsudbud og hjælp til ledige, uddannelse, adgang til kapital, konkurrence, økonomiske incitamenter, forskning, innovation og infrastruktur.
- Der skal fokuseres på de specifikke vækstvilkår på områder, hvor dansk erhvervsliv har særlige styrker og potentiale.

Gode generelle rammevilkår er fundamentet for erhvervs- og vækstpolitikken. Derfor skal de løbende efterses, så det kan vurderes om der er behov for at forstærke indsatsen.

Men indsatsen for at sikre gode generelle rammevilkår kan ikke stå alene. For at øge gennemslaget fra gode rammevilkår til vækst i dansk erhvervsliv skal der sættes fokus på erhvervsområder, hvor danske virksomheder har særlige styrker og potentialer. Det kan fx være på områder, hvor der er udsigt til stigende global efterspørgsel, og hvor danske virksomheder samtidig kan bidrage til at løse vigtige globale samfundsudfordringer inden for fx sundhed, klima og miljø.

Hvert af disse erhvervsområder kan gennemgås for at identificere forhold af særlig betydning for væksten og erhvervsudviklingen. Den nuværende offentlige regulering kan gøres mere vækstorienteret. For eksempel kan den måde, der reguleres på, have væsentlig betydning for om Danmark er et interessant sted at investere, og om virksomhederne vælger at placere udviklings- og demonstrationsaktiviteter i landet. En række specifikke forhold og regulering kan også spille en vigtig rolle for, om iværksættere og udenlandske investorer har nem markedsadgang og derved kan bidrage til at skabe konkurrence. Hertil kommer betydningen af forsknings-, innovations- og uddannelsesindsatsen, offentlige indkøb, digitalisering, offentlig-privat samarbejde om udvikling og markedsføring af danske styrkepositioner, eksport- og investeringsfremme osv.

På de større erhvervsområder ønsker regeringen at etablere forpligtigende partnerskaber med virksomheder og organisationer, der kan sikre en løbende udvikling af de politiske initiativer.

Ministerudvalgets opgaver

Der nedsættes et ministerudvalg, som skal udvikle og konkretisere den ny fokuserede erhvervs- og vækstpolitik. Udvalget får til opgave at:

- Fastlægge principper for den ny erhvervs- og vækstpolitik, og herunder belyse hvordan vækst-, erhvervs- og jobpotentialet i den grønne omstilling og andre globale samfundsudfordringer kan realiseres.

- Kortlægge danske erhvervsmæssige styrker og potentialer samt deres størrelse, globale markedsudsigter og betydning for væksten, og herudfra fastlægge hvilke erhvervsområder, der skal være genstand for en særlig gennemgang.
- Igangsætte analyser og identificering af hvor vækstvilkårene kan forbedres via indsatser på de enkelte erhvervsområder.
- Udarbejde konkrete handlingsplaner som kan forbedre vækstvilkårene på de enkelte erhvervsområder.

Ministerudvalget vil gøre status og drøfte udviklingen i de generelle rammevilkår for vækst og konkurrenceevne på baggrund af en årlig redegørelse om vækst og konkurrenceevne udarbejdet af Erhvervs- og Vækstministeriet i samarbejde med andre relevante ministerier. Såfremt der bliver identificeret behov for justeringer i de generelle rammevilkår, vil overvejelserne spille ind i regeringens arbejde med erhvervs- og vækstpolitiske initiativer. Som led heri kan udvalget bidrage til fremdrift i erhvervspolitiske initiativer, der allerede er sat i gang med henblik på at fremme konkurrence og strukturudvikling i de hjemmemarkedsorienterede erhverv. Med hårdere konkurrence og mindre omkostninger bliver danske virksomheder stærkere på det globale marked.

Endelig vil udvalgets arbejde også skulle bidrage til en fælles forståelse af de globale samfundsmæssige udfordringer og koblingen til erhvervsmæssige styrkepositioner som grundlag for drøftelser herom i bl.a. EU-regi.

Organisering mv.

Ministerudvalget består af erhvervs- og vækstministeren (formand), økonomi- og indenrigsministeren, finansministeren, ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser, skatteministeren, ministeren for by, bolig og landdistrikter, beskæftigelsesministeren, ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, klima-, energi- og bygningsministeren, handels- og investeringsministeren, ministeren for sundhed og forebyggelse, miljøministeren og kulturministeren. Andre relevante ministre inddrages, hvor det vedrører deres område.

Der vil som led i udvalgets arbejde blive afholdt bredt sammensatte dialogmøder, hvor udfordringerne for de udvalgte erhvervsområder drøftes med relevante interessenter. Møderne arrangeres med deltagelse af erhvervs- og vækstministeren og den/de relevante ressortministre.

Endvidere udpeges der inden for hvert erhvervsområde et vækstteam bestående af ressourcepersoner med særlig ekspertise inden for området. Det enkelte vækstteam får til opgave at komme med konkrete anbefalinger til ministerudvalget, som kan styrke vækstvilkårene inden for udvalgte erhvervsområder.

På baggrund af dialogmøderne og anbefalingerne fra hvert vækstteam vil ministerudvalget udarbejde handlingsplaner for hvert erhvervsområde. Handlingsplanerne kan fx berøre ændret regulering, prioritering af offentlige indsatser inden for udvikling, erhverv, eksport mv. samt etablering af forpligtende offentlig-private partnerskaber.

Relevante parter, herunder Danmarks Vækstråd, vil blive hørt.

Handlingsplanerne forelægges regeringens Økonomiudvalg.

Der etableres en embedsmandsgruppe til forberedelse af møderne i ministerudvalget. Ministerudvalget såvel som de enkelte vækstteams sekretariatsbetjenes af Erhvervs- og Vækstministeriet i samarbejde med relevante ministerier.

Arbejdet gennemføres inden for ministeriernes eksisterende økonomiske rammer.

De første handlingsplaner forventes præsenteret inden udgangen af 2012. Udvalget vil arbejde til udgangen af 2013.